

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7655. szám

4 oldal,
30. bani

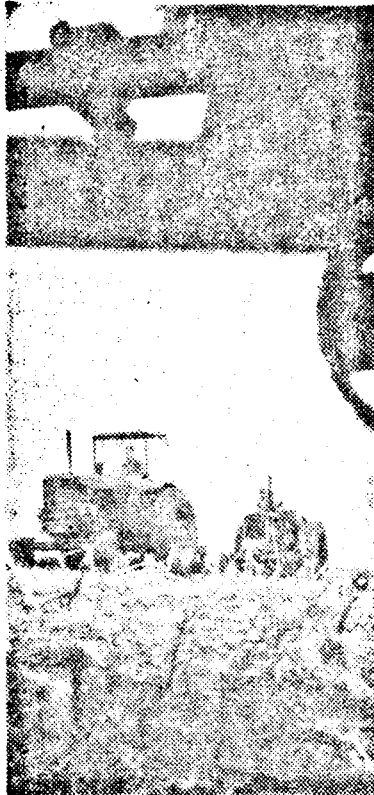
Vasárnap,
1969.
október 26.

A MEZŐGAZDASÁGBAN

Soronlévő feladat: az őszi betakarítása

MINÉL TÖBB TERMÉNYT

a központosított alapba

Ezekben a napokban a mezőgazdasági dolgozók minden igyekezetükkel azon vannak, hogy minél előbb biztonságba helyezzék őszi terményeiket. A betakarítással egyidőben elsőrendű feladatuk, hogy eleget tegyenek szerződéses kötelezettségeiknek. Mindamellett, hogy az idei év nem volt a legkedvezőbb megvénk mezőgazdaságára nézve, mégis számos termelőszövetkezetben a meglévő műszaki-anyagi alap ésszerű felhasználásával, a gépesítés fokának kihasználásával és nem utolsósorban a tagok szorgos munkájával, az előirányzott termék-mennyiséget túlhaladták.

Ez a helyzet a mácsai termelőszövetkezetben is, ahol mind a

A felszabadult földterületeken az őszi melysztantást végzik a traktorok.

Dolgos kezeket hív

Oktober utolsó napjait mutatja a naptár. Fokozatosan csökken a hőmérséklet és bizony megeregedtek az ég csatornái is. Igaz, az eső már nagyon kellett. Vízért kérések és kérések a vetések. De a jó időre is szükség van, hiszen sok még a tenyálva a határban. Nagy mennyiségű letört kukorica hever a mezőn. Fokozottabb ütemet igényel a kukorica szedése és szállítása. De nem tűr halasztást a zöldségfélék betakarítása sem. Mint a legtöbb

retet érdemelnek a pécsi gépesítő vállalat traktorai. Nem érdekelte megemlíteni, hogy a mennyiség mellett jöminőségű munkát is végzik.

A sajtiényi Scinteia termelőszövetkezetben jelentős területen termesztek ebben az évben zöldségféléket is. Jelenleg a legtöbb munkaerőre a paradicsom- és a kápiapaprika begyűjtésénél van szükség. Sajnos, ottjártunkkor (október 23-án) mindössze 15 asszony szedte a paprikát, Mikor Dobrity Vitonir mérnök a brigádost felől érdeklődött, azt a választ kapta: „Bátáran Arcadie kertészbrigádost.”

a sajtényi határ

mezőgazdasági termelőszövetkezetben, így a sajtényi Scinteia gazdaságban is dolgoznak az emberek. A felkelő napot szívat vágó emberek, kukoricát szállító szekerek, dübörgő traktorok köszöntik. Az asztal lap simaságú rónaság harmat csillog a zsege, selymes buzávetéseken, Dobrity Vitonirral, a Scinteia termelőszövetkezet mérnökével járunk a határt. Örömtől csillogó arccal újságolta, hogy vannak kukoricapaprikák, melyeken a hektáronkénti szemestermés meghaladja a 10 000 kilót. Ilyen termés még sohasem közlekedett el maguknak a sajtényiak.

Crisnic Petruval, a termelőszövetkezet alelnökével átbikliztünk Nagyfalakra.

A paprikaföldeket járva, úgy dől egy óra felé találkoztunk a brigáddal és az alelnökkel. Nagyfalról jöttek.

— Átugrottunk a nagyfalai Universal útlebe szőnézni — mondotta mosolyogva Bátáran Arcadie.

Erdhetetlen, hogy most, amikor a termelőszövetkezetben minden percre ki kell használni az ideitermés begyűjtéséért és értékesítéséért, az alelnök és a kertészbrigádostól, pedig dolgos kezekre van szükség, mivel a reggelek hűvösök és a dör már eddig is tetemes károkat okozott mind a paradicsom, mind a kápiapaprika termésben. Október 23-án, mivel a brigádost nem volt jelen, a kertészben dolgozó 70 asszonyból csak 15-en jelentek meg a munkában. Úgy látszik a sajtényi Scinteia termelőszövetkezet vezetőit nem érdekli a termés betakarítása és nyugodt szívvel nézik, amint nagymennyiségű termés tönkremegy. Ezért fel kell hívni a munkaszervezők figyelmét is! Javasljuk, hogy a termelőszövetkezetek megyei szövetsége is látogasson Sajtényba és vonja felelősségre mindazokat, akik vétkezik a munkaszervezésben.

CSIGYÁR ISTVÁN

szövetkezetben is, ahol mind a buza, mind a kukorica átlagtermése jóval túlhaladta az előirányzatot. A mácsai termelőszövetkezet kommunisztái, a vezető tanács és a tagság meggyőződött az államtól kapott hathatós segítség előnyeiről. Evről-évről nagyobb mennyiségű műtrágyát, gépi felszereléseket, hosszú lejáratú kölcsönöket kaptak és így a termelőszövetkezet intenzív gazdálkodásra rendezkedhetett be. Jövőre az államtól kapott segítséggel kiterjesztik üvegházi zöldség termelésüket. Nagyobb mennyiségű műtrágya felhasználásával még bőséesebb termésre számíthatnak. Eszerint állították össze jövő évi termelési tervüket is, hogy az minden szövetkezeti tag részére mozgósító legyen.

Szem előtt tartva az idei eredményeket és azt, hogy mennyivel fejlődött gazdaságuk az államtól kapott segítség révén, a kommuniszták a tagok elhatározták, hogy az ezevi szerződéses buza-mennyiséget 220 tonnával megítélik. Emellett 100 darab hízott sertéssel többet értékesítenek az előirányzatnál. A szerződéses kukorica-mennyiséget 100 százalékban átadják. Ezen kívül Anghelina Ră-

zalia. Săbău Ștefan, Andea Traian és más szövetkezeti tag javaslataira az előirányzott kukorica-termés túlteljesítéséért járó többélteljadalmazást is szerződés útján értékesítik. A brigádostok vállalták, hogy szemelvenként 150 kiló búzát és 200 kiló csöveskukoricát adnak el az államtól. A termelőszövetkezetben dolgozó fizetések alkalmazottak a munkaszervezőkre járó buza és kukorica felét szintén szerződés útján értékesítik.

Andea Traian, a termelőszövetkezet elnöke családjával 800 kiló búzát, 400 kiló szemeskukoricát és egy hízott sertést értékesít szerződéses úton.

Elhatározták, hogy minden családj külön-külön is hozzájárul a központosított alap gyarapításához.

A mácsaiak példája követésre méltó. A termelőszövetkezet tagsága meggyőződött az államtól kapott segítség előnyeiről. E-melnyek révén a gazdaság évről-évre fejlődött — ezért hazafias kötelességnek tekintik, hogy hozzájáruljanak a központosított alap gyarapításához.

SZABÓ GYULA

Követésre méltó példa

Alhoz, hogy a mindennapok legkés termelőmunkáját nem zavarja a legelőért folyó küzdelem, a pasztorok torzalkodása, a szomszédos telephelyek világa, vagy a falvakon belül az egymáshoz okozott kár, rendet kell teremteni. A legelőket ma már a helybeli néptanács, a termelőszövetkezetekkel karöltve kezeli. A sebesi 1200 hektár közlegelőt a megyei mezőgazdasági szervek irányításával a helybeli termelőszövetkezet használja. Idén négy kutat furtak a legelőn, hogy biztosítsák az állatoknak a vizet. A 100 hektár leromlott területet felszántották és különböző fűfélékkel újból begyepesítették. Jövőre 400

hektárt mintalegelőnek állítanak be. E területet bekerítik és bevezetik a szakaszos legeltetést, hogy minél gazdaságosabban használhassák ki a területet. A Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság 50 tonna nitrogénműtrágyát utalt ki legelőjavításra, ami már a sebesi gazdasági társasághoz érkezett. Ezt a mennyiséget a tavasz folyamán szórják ki. Jövőre még 100 hektár gyengén termő területet tönkrel és gyepesítenek be. A sebesiek megértették, ha a földet megfelelően művelik, az átlagtermés is növekszik. E jó példát követheti a többi termelőszövetkezet is.

Lapunk III. oldalán

SZÜRET

Az enyhe lejtésű domboldalon szüretelnek. Ahogy elnézem a hajladozó, feketeszerű alakokat — leginkább csak én vagyok dolgozó — a szőlőfűtők gyümölcs nélkül maradt indatai, inkább szomorú, mint vidám látvány. Pedig az embereknek vannak kialakult idillikus képei: a szüretet szívesen látom, a szüretet szívesen látom. S egyszerre kiderül, hogy a szüret is munka, kemény munka, mert még sok a leszedni való és kevés a kéz hozzá.

megkönyöbrült Dioniszosz határtalan fájdalom: Ampeloszt szőlőlé-kévé változtatta, Dioniszosz pedig megtanította az embereket borpéris készíteni, tünos lábbal kislajolni az isteni nedűt. Így lett a szőlőművelés, a bor, a mámor istene, a legfőbbek egyike. Tiszteletére minden ősszel hatalmas ünnepeket, szertartásokat, mulatságokat rendeztek.

Az ám, szüreti mulatságok. Városi vagyok, kapát-kasztát nem sokszor veztem a kezembe s akkor is csak azért, hogy télt ügyességemet próbálhassam. De szüretre mindig szívesen mentem, ha tényleg, s biztos voltam benne: a legszebb mezőgazdasági munka nemcsak a szőlő, az édes must miatt, hanem azért is, mert a szüret a legutolsó

betakarítási munkák egyike. Két középkori asszonnyal, Almasi Juliannával és Sasu Mariával beszélgetek. Közükben a teli veder. Szomszédasszonyok, egész héten egymás mellett dolgoznak.

— Szeretik ezt a munkát?

— Ezt is, de inkább kapálni. Csodálkozom. Miért?

— Abban születünk, hogy kapálni könnyebb?

— Kapálni könnyebb? Úgy látom, ezt már nem fogjuk látni. Egyikük igennel, a másik határozott nemmel válaszolt.

Beszél a két asszony.

— Ha ketten vagyunk egy csoportban, veszekedünk velünk, olyan gyorsan haladunk.

— Mióta szüretelnek?

— Két hete. Azelőtt másfele dolgoztunk.

JÁMBOR GYULA

(Folytatás a II. oldalon)

Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke visszaérkezett a fővárosba

Szombat délután visszaérkezett Brüsszelből Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke, aki Corneliu Mănescu külügyminiszterrel együtt a belga kormány meghívására hivatalos látogatást tett Belgiumban.

Erkezőkor a Băneasa repülőtérre jelen volt: Gheorghe Rădulescu, Tite Verdet, Maxim Berghianu, Fazekas János, Petre Lupu, Leonte Răutu, Vasile Vilcu, Iosif Banc, Petre Blajovici, Ion Ionijă, Ion Stănescu, Mihai Marinescu, Ion Pătan, miniszterek és más hivatalos személyek.

Ott volt Paul Duque, Belgium ideiglenes bukaresti ügyvivője.

☆

A román vendégeket a belga kormány nevében Pierre Harmel külügyminiszter búcsúztatta a Románia és Belgium állami zászlóival.

val diszitett melsbroeck katonai repülőtérre.

A repülőtérre ott volt Andre Forthomme külügyminiszteri tanácsos, Jan Adriaenssen, Belgium

bukaresti nagykövete és más tiszviselők. Jelen volt Alexandru Lăpușanu Románia brüsszeli nagykövete és a nagykövetség több tagja. (Agy)

Turisztikai együttműködési egyezmény Románia és Belgium között

BRÜSSZEL. — Ion Bădea, az Agerpres külutódíszítója közli:

Szombat délelőtt a Külügyminisztériumban aláírták a Románia Szocialista Köztársaság és a Belga Királyság közötti turisztikai együttműködési egyezményt.

Az egyezményt Corneliu Mănescu román külügyminiszter és Pierre Harmel belga külügyminiszter írták alá.

A két miniszter kifejezte elégedését a létrejött egyezményről, és ezt újabb lépésnek tekintik a román-belga barátság és együttműködés fejlődésében, mivel megkönnyíti a két ország lakosságának kölcsönös jobb megismerését.

Nem mindig az építő a hibás

A grafikon nyomdokain gyűjtögetem viselő sorozatunkban október 10-én cikk jelent meg, melyben az építkezési vállalat két nagy telepének teli előkészületeiről számoltunk be. Nem lesz sem tagas, sem elég széles ez a kialakuló munkafront, de bizonyos fogók mégis kielégítő — mondtuk a cikk befejezésénél.

Olvasónk TUSZ FERENC, Bădea Cirtan utca 49. szám alatti lakos hozzánk intézett levelében, úgy véli, hogy „tul rózsás színben” látjuk ezt a grafikonot, mivel a Virful cu Dor utcában rendelkezésre álló tömbbel kapcsolatosan egyáltalán nem lehet teli munkafrontról beszélni.

Nos, ez igaz. De az is, hogy az említett cikkben egyáltalán nem említettük a fennnevezett tömböt. S ez azon egyszerű oknál fogva történt, mivel tudtuk, hogy a lakóház építése körül többféle akadály jelentkezett, amelyek eredetét nem az építők tevékenységéből kell keresnünk. Mi a cikkben csak az építők munkáját ellenőriztük és nem a megrendelőt, a tervezőt vagy a posta és távközlési vállalatot. Pedig az említett intézmények is hivatalok viselik a felelősséget a tömbház építésében mutatkozó lemaradásért. Pontosabban még mások is. Kivizsgáljuk aprólékosan az ügyet, melynek nagyon érdekes tanulsága van.

Amikor a tömböt tervezték, figyelembe vették az ottani földrajzi viszonyokat. Így annak levezetése és áthelyezése sem került a műszaki dokumentációba. Mivel az alapozást megakadályozták a talajviszonyok, az építők figyelmeztették a posta és távközlési hivatal, hogy a vezeté-

kek megsértése esetén perbe fogják őket. Így aztán csak az alap öntését végezték el az építők. Ettől kezdve leállt a munka.

Felhívták a megrendelő OCLPP figyelmét is erre az előre nem látott (?) akadályra. Innen továbbadták az ügyet az ILLA-nak. A házkezelés azonban csak augusztus 25-én küldte el a terveket a rajzokat a telefonközpontba. Ott jóvá is hagyták azokat, de ugyanakkor felszólították az illetékeseket, hogy fizessék ki a földalatti vezetékek szereléséért járó 3220 lej. Ekkor még mindenki vállalt mindent. A bankba azonban még csak a hó 9-én került a számla.

A telefonhálózat-szerelők hozzá akartak kezdeni a munkához. De újabb bonyodalmak jelentkeztek. A Găjiavitu Úszómedence 275 méter hosszú, 50 pár vezetékes földalatti kábellel akartak levágni a Virful cu Dor utcában szükséges vezetékek építéséhez. A Găjiavitu Úszómedence azonban nem akarja kiadni ezt az anyagot, amíg egy újabb telefon fel nem szerelnek nekik. Pedig a kábel nem az ő tulajdonuk, a telefonszerelők csak letétben tartották ott az anyagot. Egy korábbi szerelésből maradt ott az említett kábel. A gépjárműk mégis olyan módszereket alkalmaznak, amit a legveszélyesebb szöve is csak zsarolásnak lehet nevezni.

Ezután már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy az említettek közül vajon még ki jelentkezik különböző igényekkel. De arra is szeretnénk feleletet kapni, hogy mikor szünek meg már végrehajtásra a tömbház építési munkái. Mert lássa be mindenki — még levélírók is —, hogy nem mindig az építő a hibás, azert, hogy nem halad a munka.

TÓTH SANDOR

Koszorúzás Románia Szocialista Köztársaság Fegyveres Erőinek Napjának XXV. évfordulója alkalmából

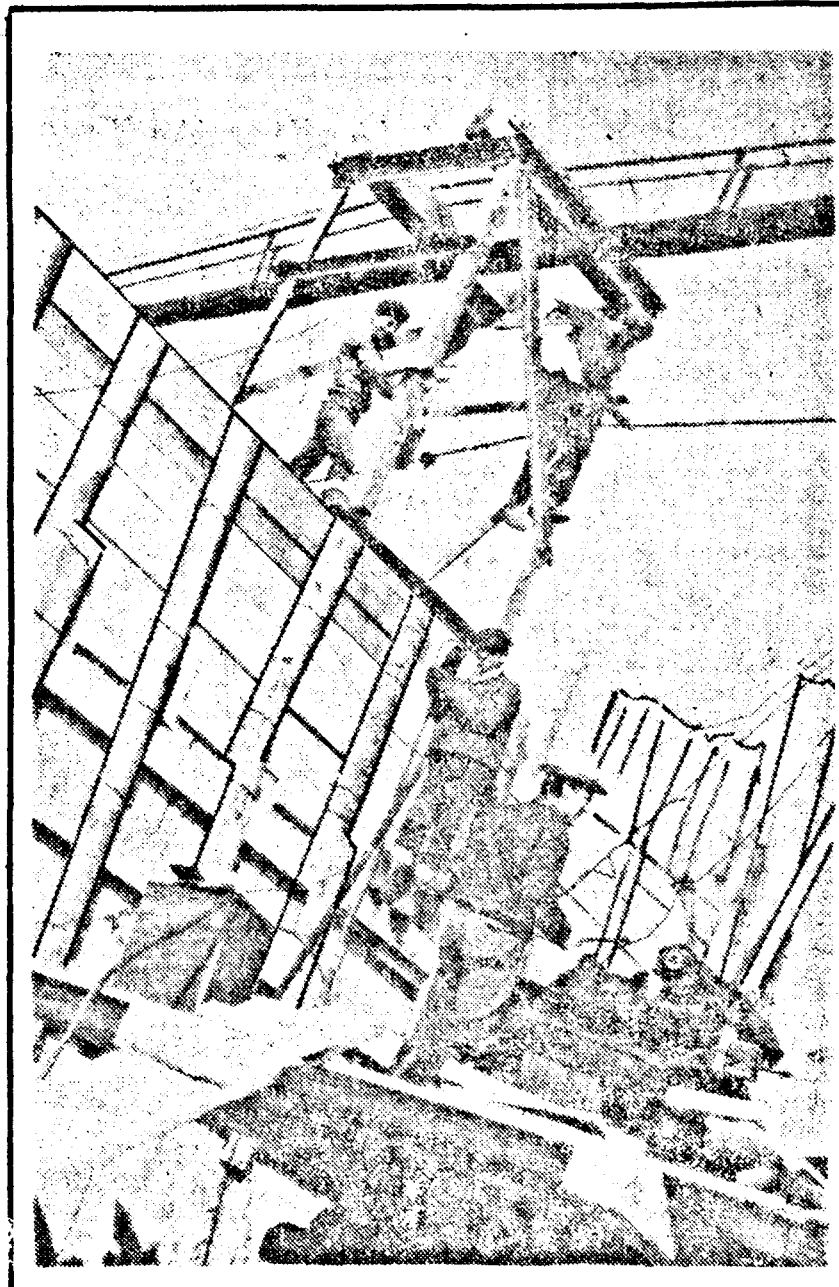
Románia Szocialista Köztársaság Fegyveres Erőinek Napja XXV. évfordulója alkalmából sorra kerültek rendezvények keretében tegnap reggel Aradon koszorúzásokra került sor.

A Haza Hőseinek Avram Iancu-terti emlékművel tartott ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Ház Teodor, az RKP KB tagja, az RKP Arad megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke: Birsănescu Gheorghe, az RKP Arad megyei bizottságának titkára, Zimbran Pascu, az Arad megyei néptanács első alelnöke, Gornic Ioan, az RKP Arad municípiumi bizottságának első titkára, az RKP Arad megyei bizottsága bürojának, a megyei néptanács végrehajtó bizottságának tagjai, társadalmi és tömegszervezetek képviselői, aradi vállalatok és intézmények dolgozói, pionírok.

Románia Szocialista Köztársaság állami himnusának elhangzása u-

tán a megjelentek egy-egy csenddel adóztak a haza felszabadításáért elesett hősök emlékére. Ezután koszorúkat helyeztek az RKP Arad megyei bizottság, a megyei néptanács, az RKP municípiumi bizottsága, a mu-piumi néptanács, a szakszervezetek, a KISZ me-bizottsága, Arad municípiumos vállalatok és intézménye-gozinak részéről.

Koszorúzásra került sor a hősök Pomenirea temetőbeni emlékművénél is. Az ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: cuta Stefan, az RKP KB pótta az RKP Arad megyei bizottság titkára, Constantin Nicolae RKP Arad megyei bizottság titkára, az állami szervek, a tá-dalmi és tömegszervezetek képv-lői, nagyszámú dolgozó.

HIDÉPÍTŐK A MAROSON

Az aradi múzeum grafikái

A modern román képzőművészetben fontos szerep jut a grafikanak. Ezt igazolja az Arad Megyei Múzeumban rendezett jelenlegi tárlat is, amely több neves művész: Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ștefan Luchian, Theodor Pallady, Jean Steriadi, Iosif Iser, Nagy István, Aurel Jiquidi alkotásait tartalmazza.

Theodor Aman megfigyelő képes, sejt, formaművészetének a részletekig kidolgozott aprólékoságát idézi a Tudor Vladimirescu portré. Aman akvarell művészetének illusztrálására állították ki a „Turnul Colței” című munkáját.

Az esztétikus mestere, Nicolae Grigorescu kitűnően rajzolt. Minden szenvedélyesen közelített a környező világhoz, gyors, spontán vonalakkal vázolta papírára az érzékelt világot, s fény- és árnyhatásaival fejezte ki érzelmvilágát. Ilyen jellegű munkáinak egyike is a tárlat anyagát képezi, melyben a csatába lendülő arcvonal általános képét, az előtérben elhelyezkedő alakok jellegzetes mozdulatainak, testtartásának felvázolásával ábrázolja.

Ștefan Luchian munkássága a román grafikában újabb lépéseket jelez. A kitűnő rajzkészséggel és megfigyelő képességgel rendelkező művész előszeretettel fordult ugyanahhoz témához, amelyet mind festészetben, mind grafikában különös előszeretettel dolgozott fel. A kiállított „Ghereta din Filantropia” című kértáblán és pasztellben megrajzolt műve súlyos érzelmi telítettségével vonja magára a figyelmet.

A grafikanak szentelte munkássága nagyrészt: Theodor Pallady, Jean Steriadi és Iosif Iser. A rajz kifejező erejéből vetett hit tükröződik Pallady önarcképeiben. A vékony, neurotikus vonal mely lélek-tani kifejezőerővel hat. Az erősen intellektuális beállítottságú művész az emberi örök igaz legmélyrehatóbb tölmáca volt. Jean Steriadi ezzel szemben az életet hu-

LIA COTT: SZÁRNYAK ÖRVÉNYE.

A népművelés fóruma

Napjaink művelődési élete eredményesen és hiányosságaival, vitatható pontjaival és tagadhatatlanul fejlődő lendületével sokrétű problémát vet fel. Eppen ezért egyre szélesedő fórumot igényel, a vita és véleménynyilvánítás lehetőségét, amely a Művelődés- és Művészetiügyi Állami Bizottság két

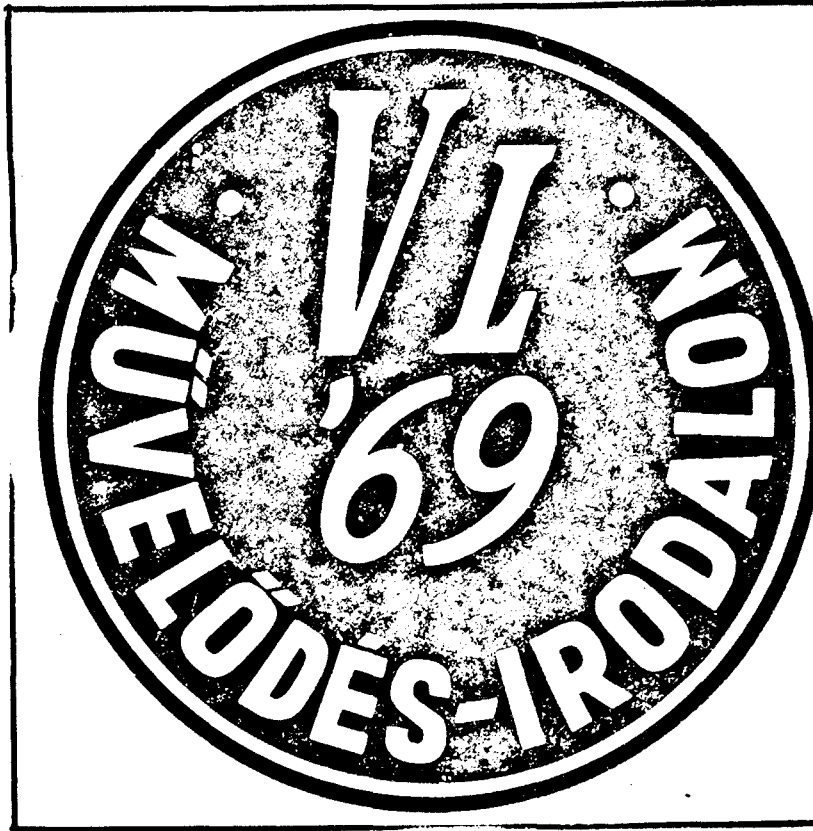
havi kiadványában, az INDRUMA-TORUL CULTURAL-ban és a MŰVELODES-ben kap kibontakozási felületet. Tul. szűkre méretezett volna ezeknek a lapoknak a profilját, ha csupán csak kulturáliságok számára fogantatott „ánacsokkal” töltöttek meg őket. M. i. időszert ismét inni a két lapról, miután éveken át unottan lapozgattuk őket legfeljebb, mert olvasnivalót — száraz beszámoló jellegű írásokon kívül — nemigen találunk bennük.

A Művelődés 9. száma a napokban került a kezembe. Dícsérő szót az utóbbi időben sokszor hallottam róla, most olvastam végig első ízben és végigolvastam, mert bőven találtam benne olvasnivalót. Okosan, élvezetesen megírt cikkeivel valóban szellemi támaszt jelentenek. A legkonkrétabb értelemben vett és, fejlődő tömegkultúránk számára: irodalmi igénytől válogatott versösszeállítás, a leközölt szindarab széles olvasótábor érdeklődésére tarthat számot.

És mert a népművelésnek nyújtott szellemi támaszt említem az ímet, szükségesnek érzem annak hangsúlyozását, hogy talán éppen ezeknek az irodalmi alkotásoknak a közzé tételével, a művelődési színpadok előadásai számára alkalmas szindarabok közléseivel teljesíti a lap igazi hivatását. Számítánszor hallottam már művelődési otthonok igazgatóitól, hogy nehézségeik vannak a repertoár összeállításakor, nincs honnan válogatni, poros kéziratokkal, idejelműt darabokkal kínlódnak s töltik ki a műsort. Egyetlen lapszámat olvastam a Művelődésnek és máris ajánlhatnám a keresőknek a 9. számban közölt „A paradicsomjáró diák”-ot.

Udvözlünk a Művelődés- és Művészetiügyi Állami Bizottság két lapjában jelentkező új hangot, amely még hatékonyabban segíti népművelésünk kibontakozását.

Z. A.

Új könyvek

EGON ERWIN KISCH: KALANDOZÁSOK ÖT VILÁGRÉSZBEN. A világirodalom legnagyobb riporterirojának válogatott riportjai.

DSIDA JENŐ: MŰFORDÍTÁSOK. Ez a kötet első kísérlet arra, hogy megközelítő teljességgel egybegyűjtse Dsida valamennyi műfordítását.

SZILÁGYI DEZSŐ: UTINAPLÓ. A három fő állomás Montevideo, Santiago és Phenjan.

SHAKESPEARE: NÉGY DRÁMA. Az Európa Könyvkiadó Diakkönyvtár sorozatának újabb kötetében a Julius Caesar, Hamlet, Szentiványi álom és a Lear király található.

MOENAR GABOR: BIBORVÍSKÓ. A népszerű szerző ezúttal regényes formát választott a braziliai őserdő indiánjai között szerzett élményeinek elmondására.

STENDHAL MŰVEINEK sorozatából megérkezett a hetedik kötet, mely két részből áll: A szerelemről és a Napóleon élete.

JULES VERNE: GRANT KAPITÁNY GYERMEKEI. Verne egyik legnépszerűbb regénye, amely vérfagyasztó kalandokban, tanulságos földrajzi leírásokban, romantikában és humorban gazdag.

EMILY BRONTE: UVÓLTÓ SZELEK (Horizont kiadás). A görög drámák levegője árad e műből.

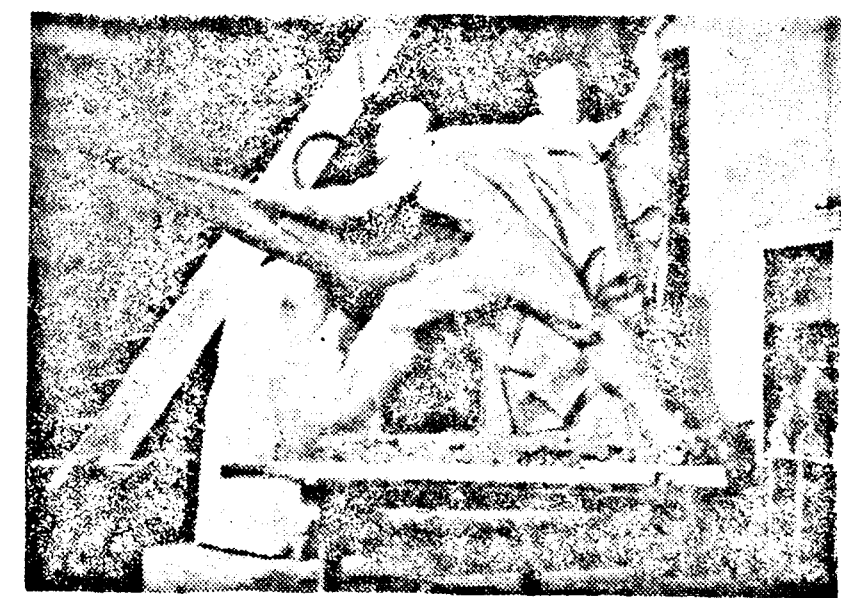
CHARLOTTE BRONTE: JANE EYRE (Horizont kiadás). A legidősebb Bronte-lány kimondja és képviseli — elsőként — az irodalomban — a nő felszabadításának nagy programját.

„Lám, nem ismernek, mert nem vagyok labdarúgó!”

A napjainkban „újra felfedezett” aradi írónak, Nagy Danielnak is több bohókás jelenete volt Karinthyval. Az író — a kortársak egybehangozó véleménye szerint — nem különösebben érdekelte az aradi közönség. Az is visszatetszést keltett, hogy a bejáratnál — személynél ellenőrizte a jegyeket.

Az est történetéhez tartozik találkozása az akkori idők „újság-cézárjával”-val. A fővénny lapkiadó, így hízelgett az íróknak: „Kedves Mester, ön még meg sem érkezett, de én már a lapomban közlöttem az írásait!”

Az író — derűsen — csak annyit mondott: „De én meg nem kaptam meg a honoráriumot!”

VITROEL EMIL: PAULISI HÓSOK.

MAI HINDU KÖLTŐK

FRANYÓ ZOLTAN legújabb fordításai

Napi postánkkal érkezett Franyó Zoltán néhány újabb műfordítása, ezúttal mai hindu költők verseiből. Szerkesztőségünk két verset választott ki — a többi a következő hetek folyamán közöljük — és bocsátja jóval kötetbe foglalásuk előtt az olvasóközlöny elé. A SZEL című vers költője, Harindranat Csattopadhaja pályája kezdetén vallásos szemléletű verseket írt. A marxizmus-leninizmus tanulmányozása nyomán azonban felismerte nepe elmaradottságának okait és teljes lendülettel a társadalmi megújulás, a bekeharc híve lett. Ez új tartalommal teltette a nyelv és a forma mesteri tökéletességében jelentkező költészetét. A második vers költője, Valathol az észak-indiai költészet egyik legkimagaslóbb egyénisége, akit a baloldali beállítottságú líra vezéralkotójaként tartanak számon. Tucatnyi kötetet jelent meg és ezek közül sokat India több nyelvére is lefordítottak.

HARINDRANAT CSATTOPADHAJA

A SZÉL

A szél ma minden kunyhóba benéz, hol egyre gyűl a nyirkos és penész; fűtől, rekedten kurjong egész éjjel, nem is törődik gondtal, szenvedéssel.

Szeszellyel, hetyke göggel járja át a lélekfűt, gyötörő éjszakát, a felhőbúndát is magára kapja és kocós süvegét fejébe csapja.

Vidáman kószál és kegyetlenül föl-fölszív, majd tanca penderül, a sás-falat cibálja mind mohobban, habfodrokat dagaszt a rest folyóban.

Duhaj, vad táncot jár falunk előtt, nem kímél aggot, girhes csecsemőt,

tetőkbe tep és szinte léha kedvvel sövényt cibál és kerítést repeszt el.

Szédülja kint a gyér kalászkokat, karót, vetést a földig hajtogat, De ma hiába tépett fűt, buzótott: a szertelen bitang nagyt csalódott...

A kunyhón, ahol vén paraszt lakott, betört egy apró, vaksi ablakot, hogy bent a lámpát jászva földre rántsa — de itt e zugban sosem gyúlt ki lámpa.

Te ostoba! ki nyári rét felett a napot is felhőkbe rejtheted, nem fojtod el a por kis mécsvilágát, mert fény nélkül él ezer éjszakán át!

VALLATHOL

Erre várokl

A szük eget már négyfelől bezárták a felhők; mindenütt nyomor, sívárság.

Szegény hazámban akármerre járok, szemem befogja egy világni hályog

Pusztánk fölött vihart ígér a zord ég, napot se látok, mintha vaksi volnék.

De engem mégsem ejt kétségbe semmi, van önbizalmam hinni, harcba menni,

míg egyszer ránk süt majd a nap, — s a kushadt lepitrott nép e börtönből kijuthat,

s ha talpra állt, hadd higgye, hogy az ejre a várt aranykor sugárik föléje.

Karinthy Frigyes — Aradon

A XX. század magyar irodalmának nagy humoristája, először 1912. március 23-án jart Aradon. A helyi újságírószervezet előadásán lépett fel. „Az Emberke tragédiája”-ból szavalt — a kortársak emlékezete szerint „kedves esztelen-séggel” — az „újság-írók kara” című részt.

tingvaljunk és az Élet tükre c. írásait.

Az est egyik sajtó-beszámolójában azt olvashatjuk, hogy az író „kisvárosi savanyúságokban egy órára derűt varázsol”.

Az előadást megelőző sajtónyilatkozatában, mint legközelebbi írói feladatát az „e-

hogy az rátámadt. „Frici megfojtalak!” csatalkáltással rohant utána. Karinthy a kávéházi asztalok között futkározott az öklét rázó író-proféta előtt. Gallovich végül ki-merülten leült és tehetetlen dühében emmit mondott: „Karinthy Frici és a konflisko-

„Lám, nem ismernek, mert nem vagyok labdarúgó!”

A napjainkban „újra felfedezett” aradi írónak, Nagy Danielnak is több bohókás jelenete volt Karinthyval. Az író — a kortársak egybehangozó véleménye szerint — nem különösebben érdekelte az aradi közönség. Az is visszatetszést keltett, hogy a bejáratnál — személynél ellenőrizte a jegyeket.

Az est történetéhez tartozik találkozása az akkori idők „újság-cézárjával”-val. A fővénny lapkiadó, így hízelgett az íróknak: „Kedves Mester, ön még meg sem érkezett, de én már a lapomban közlöttem az írásait!”

Az író — derűsen — csak annyit mondott: „De én meg nem kaptam meg a honoráriumot!”

HELYI HAGYOMÁNYAINK

menthali sajtó” jelölté meg... Majd komolyra fordítva a szót, később versekötetéről és a Lepkecanc c. drámájáról beszélt.

Este, a Városi Kávéház teraszán, a helyi írók és újságírók körében, Karinthy kikötött Gallovich Károllyal. Az „Író osztályhelyzetéről” vitakoztak. A humorista annyira felingerelte az erőszakos, vidéki „vadászi”-t

csis! „Az esti társasvacsora sem mult el minden tréfa és érdekesség nélkül. Valaki azt mondotta, hogy a nagy író mindenütt ismerik Karinthyt megkérdeztette a napi munkájától holláradt kenyerelánytól, hogy ismeri-e Karinthy Frigyes? A lány meglehetősen „tö-mören” válaszolt. A nagy tréfamester örömmel állapította meg:

Az első felvonás közben pillantottam meg. Vissza integettem neki, odamentem hozzá és leültem mellé. Regen nem láttam már, és ha egyik barátom fel nem hívja rá a figyelmemre, gondolom, fel sem ismertem volna. Örömmel fordult felem:

— Nos, hány esztendeje nem láttuk egymást? Hogy telik az idő? Nem mondhatnám, hogy megintatodunk azóta. Emlékszik? Meghívott ebédre.

— Hogy emlékszem-e?

Husz év előtt történt, Párizsban láttam akkoriban. Szerény lakást béreltem valahol a Latin negyedben és elég jól ment sorom. Ez a nő olvasta egyik könyvemem, majd írt néhány sort. Válaszomban köszönetet mondtam kedvességéért. Aztán ismét levél érkezett tőle. Megemlítette benne, hogy átutazik Párizsba és örülne, ha beszélhetne velem. Egyetlen szabad napja volt csupán (programja zsúfolt lévén), a következő csütörtök. Azt kérdeztem, akarok-e találkozni vele Foyot-nál. Foyot egy vendéglő, ahol kiadrolag a francia szentatorok érkeztek, megpedig olyan áron, amely többszörösen meghaladta anyagi lehetőségeimet. Am a meghívás hízelgett nekem és különben is sokkal fiatalabb voltam annál, semmint hogy egy nőnek nem-et tudtam volna mondani. Husz frankom volt meg, ezzel kellett kihoznom hál végéig és egy szerény ebéd nem kerülhetett többé tizenötözl. Ha csókkentem az elővetkező hetek folyamán a kávéadagomat, megle-

hetősen elégedélhetek a hónap végéig.

Megírtam tehát neki, hogy jövő csütörtökön ott leszek Foyot-nál. Nem volt olyan fiatal, amilyennek képzeltem és inkább tiszteltetel-tőnek tűnt, mint vonzósnak. Negyven körül lehetett és az volt a benyomásom, hogy nagy, fehér, egyeneslées fogat jólás számban vannak a számban. Beszédese volt, és mivel a szó inkább rólam folyt, elkészültem, hogy figyelmesen hallgassam. Amikor elénk tették az étlapot, megdöböttem. Az árak a vártnál sokkal magasabbak voltak.

— Nem eszem semmit ebéddőben — biztosított az asszony.

— Jaj, ne mondjon ilyet — válaszoltam én nyáglelkűen.

— Nem eszem, csupán egyetlen fogást. Ugy vélem, az emberek túl sokat fogyasztanak manapság. Mit szólna valami halféléhez? Nem tudom, van-e lazacok?

Ugy gondoltam, hogy az óhaj meglehetősen korai a lazac-idényhez képest. Nem is szerepelt ilyesmi az ét-lapon, de ezért megkérdeztem a pincért, akad-e az élektamrában? Igen, van egy pompás lazacok. Első fogás az idén. Megrendeltem meghívottamnak. Aztán a pincér megkérdezte, fogyasztunk-e valamit, amíg a hal elkészül.

— Nem — válaszolta — nem eszem csak egy fogást, de ha akad némi kaviárjuk... Azt nagyon szeretem.

Mi nagydás, az inamba szállt a bátorágom. Nem engedhettem

meg magammal ilyesmit, mégsem szoltam neki. Megrendeltem a kaviárt, magammal pedig kitétem egy birkasültet. Az étlap legolcsóbb fogása volt.

— Ugy vélem, nem helyes, hogy húst eszik. Hogyan dolgozhat, miután ilyen nehéz étellel megölté magát? En sohasem terhelem meg a gyomrom.

Aztán az íjatra terelődött a szó.

SOMERSET MAUGHAM:

A Z E B É D

— Ebéddőben nem iszom semmit — mondotta.

— En sem.

— Csupán egy korty fehérbort — folytatta, mintha előzőleg mit sem mondott volna. — Ezek a francia borok olyan könnyűek. Ki-tűnően elősegítik az emésztést.

— Melyikből parancsol?

— Az orvosom semmi mást nem engedélyez, csupán pezsgőt.

Kissé elszápadtam. Félveleg pezsgőt rendeltem és kijelenttem, hogy az én orvosom mindenfélétől tiltott.

— Ezek szerint semmit sem iszik, — Vízet — válaszoltam.

és sokkal jobban érzi majd magát. Soha ne fogyasszon többet egyetlen fogásnál.

— Hát nem azt teszem? — kérdeztem, miközben a pincér ismét feltűnt az étlappal.

— Nem, nem kérek semmit! Nem vagyok hozzászokva, csak egy falatkához. Semmi több nem kell.

Belém sem férne, de ha volna még abból az óriási spárgából, sajnál-nám úthagyni Párizst, anélkül hogy megköszöntem volna.

A szívem bolhájnyá zsugorodott. Láttam ezt a spárgafajtát az üzletekben és tudtam, hogy milyen kegyetlenül sokba kerül. Hányszor összefutott láttára a nyálam!

— A nagyságos asszony szeretné tudni, van-e spárgájuk?

— Abban reménykedtem, hogy a válasz nemleges lesz. Széles mosoly jelent meg a pincér duzzadt ajkán és biztosított arról, hogy akad egy olyan nagy, páratlanul szépséges spárga, hogy csoda.

— Cseppet sem vagyok éhes — nyugtatott meg az asszony, — de ha annyira erősködik.

— Kérem?

— Igen, csupán egy kis fagyilaltot és kávét.

Ettől a pillanattól kezdve a sorsra bízom mindent és magammal is rendeltettem egy kávét.

— Tudja, meggyőződésemnél volt, — szökölt meg a nő fagyilatszopogatás közben — azzal az érzéssel kell jelállunk az asztaltól, hogy még ehetnénk néhány falatot.

— Még éhes? — kérdeztem lassan, tagoltan.

— O, nem! Nem vagyok éhes. Látja, én sohasem reggelizem, csak egy csésze kávét iszom reggelienként és aztán semmit ebédig. De hiszen már mondtam magának, — Igen, értem.

Ebben a pillanatban valami szörnyű dolog történt. Miközben a kávéra vártunk, a pincér felémte- sen mosolygva közeledt hozzánk. Egy nagy tálcával, amelyet tetején megrakott érett barackal. Olyan hamvasan pirospozsgások voltak, mint egy ártatlan leánya arc-csockja, leginkább valamely olasz táj meleg színeivel hasonlítottak. Am tagadhatatlan, hogy korint sem érkezett még el a barackérés- ideje. Csak az isten tudja, mennyi- de kerülhetett ez a csemege. Ké-

Megjelent a spárga. Hatalmas volt és zamatos, roppanó étvagygerjesztő. Némtem a visszatérő asszonyt, a-soly jelent meg a pincér duzzadt ajkán és biztosított arról, hogy akad egy olyan nagy, páratlanul szépséges spárga, hogy csoda.

— Cseppet sem vagyok éhes — nyugtatott meg az asszony, — de ha annyira erősködik.

— Kérem?

— Igen, csupán egy kis fagyilaltot és kávét.

Ettől a pillanattól kezdve a sorsra bízom mindent és magammal is rendeltettem egy kávét.

— Tudja, meggyőződésemnél volt, — szökölt meg a nő fagyilatszopogatás közben — azzal az érzéssel kell jelállunk az asztaltól, hogy még ehetnénk néhány falatot.

— Még éhes? — kérdeztem lassan, tagoltan.

— O, nem! Nem vagyok éhes. Látja, én sohasem reggelizem, csak egy csésze kávét iszom reggelienként és aztán semmit ebédig. De hiszen már mondtam magának, — Igen, értem.

Ebben a pillanatban valami szörnyű dolog történt. Miközben a kávéra vártunk, a pincér felémte- sen mosolygva közeledt hozzánk. Egy nagy tálcával, amelyet tetején megrakott érett barackal. Olyan hamvasan pirospozsgások voltak, mint egy ártatlan leánya arc-csockja, leginkább valamely olasz táj meleg színeivel hasonlítottak. Am tagadhatatlan, hogy korint sem érkezett még el a barackérés- ideje. Csak az isten tudja, mennyi- de kerülhetett ez a csemege. Ké-

sőbb megtudtam én is, mert az assz-talommal ülő asszony, szapora szó- adatát közepette, hangyaa modu- laltal leemelt egyet a tálcáról.

— Látja? Megöltötte a gumrát azzal a rengeteg hússal (az én ehe- tetlen sütem!) és nem képes egy falatot sem fogyasztani. En, aki ugyiszoan a semminél is keveseb- bet ettem, most élvezhetem ezt a kitűnő barackot.

Hozták a számlát és amikor kijelenttem, tudam, hogy alig maradt valami a zse- bemben egy szerény bor-

ravalóra. Az asszony szemét meg- phentek egy pillanatra, azon a há- rom frankon, amelyet a pincérnek hagytam és megéreztem, hogy zsu- gorinak tart.

Amikor kiléptünk a vendéglőből egy kerek hólap állt előttem és egyetlen garas sem volt a zsebem- ben.

— Kövesse a példamát — mon- dotta az asszony, amikor elváltunk — sohase fogyasszon ebédkor e- gyetlen fogásnál többet.

— Sőt, még ennél is kevesebbet eszem majd! — rágtam vissza — nem ebédelek egyáltalán.

— Milyen kedélyes! — kiáltotta vidáman, miközben beránta magát egy kocsi- ba. — Sajátos humor a van.

Nem vagyok bosszualló természetű, de ha az istenek igazságot tesz- nek, szárazotlat megfígnél az eredményt: ma az én enikori ven- dégem legkevesebb egy mászat nyom.

Fordította: KARAY JÓZSEF

Kínai-Vietnam DK-beli közös közlemény

A felek hangsúlyozták, a vietnami kérdés egyetlen helyes megoldása az, hogy az amerikai imperializmus vessen véget a Vietnam elleni agressziós háborúnak, vonják ki az USA és csatlósai összes csapatait feltétlen nélkül Dél-Vietnamból, a vietnami néppel pedig

b tart a feszültség

KÖZEL-KELET

célcsoportokkal és ágyúkkal megerősített gerilla-erők előrenyomulását.

Egyidejűleg a libanoni hadsereg csapategységei szombaton délelőtti akciót indítottak, hogy visszafoglalják az ország északi részén lévő Tripoli központját, amelyet péntek éjszaka a palesztinai kommandó-csoportok kerítették hatalmukba. Tripolit és környékét egész nap továbbra is „hadműveleti övezetnek” nyilvánították, mivel itt nem lehetett alkalmazni az ostromalla-

pot három órára történő országos felfüggesztést.

★

KAIRÓ (Agerpres).
A MEN hírugynökség libanoni hivatalos forrásokra hivatkozva közli, hogy a palesztinai kommunadók néhány száz tagu csoportja szombaton elfoglalta a dél-libanoni Jbeilt. A várost libanoni csapat egységek kerítették körül, hogy ki se rletet tegyenek visszafoglalására. Ugyanakkor újabb kommandó egységek mentenek a város felé.

★

TEL AVIV (Agerpres).

Ma nemzetgyűlési képviselő választások Portugáliában

A France Presse hírügynökség egy izraeli katonai szövevről hivatkozva jelenti, hogy szombat reggel izraeli repülőgépek támadtak az észak-jordániai Salt térségben állomásozó palesztinai katonákod egyik állását. Amint a szövevről hangoztatta, minden izraeli repülőgép visszatért támaszpontjára.

★

AMMAN (Agfipres).

Egy jordániai szövevről közölte, hogy szombat reggel izraeli repülőgépek légitámadást hajtottak végre az Amman elővárosaihoz tartozó Gubiha térsége ellen – jelenti a MEN hírügynökség. A szövevről szerint a jordániai légelhárító hűzsőgép felvette a harcot a táma-

A hírügynökségek jelentik

utunói és az USA kormánya, an-
negfelelően, amely szerint tárgya-
verkezési hajszja csökkentésére,
jutatnói és az Egyesült Államok
találkoznak Helsinkiben e
megbeszélések céljából.

EGY RHODESI bíróság különböző tartamu börtönbüntetésre ílt 12 afrikait, azzal a váddal, hogy a színes bőrű lakosságok tüntetésre mozgósította a rasszista al-

MALAYSIAI PARTIZÁNOK
Kuala Lumpur és a fővárostól 390 kilométerre levő Changlon között, a thaiföldi határ közelében levegőbe röptették a vasúti sínket.

FRANK CHURCH szenátor, az amerikai szenátusban kijelentette.

hogy „az Egyesült Államok latin-amerikai pozíciója gyorsan romlik”. Rámutatott, hogy ezekben az országokban az amerikaiellenes hangulat annyira fokozódott, hogy a népi támogatás biztosításának legkönnyebb módszere az észak-amerikai cégek államosítása.

A vizsgálat folyamathoz van.